

DUCHOVNÉ OZVENY

ročník VIII.
August 2005
číslo 8

Mesačník farnosti sv. Martina z Tours - Suchá nad Parnou, Košolná, Zvončín

Teror, konflikty, modlitba, úprimnosť...

Počas Druhej svetovej vojny sa hŕstka nemeckých vojakov z roty B 49 dostávala z obklúčenia pri Voroneži (severne od Stalingradu). Bolo to v roku 1942. Všetci dôstojníci boli mŕtvi a tak vojaci prosili kňaza, ktorý tam bol s nimi, aby velil. Jeho voľba bola daná aj tým, že vedel po rusky. Ujal sa teda velenia a vydal najvyšší rozkaz: nezabíjať a nerabovať. Sám sa podujal, že u civilného obyvateľstva prosil o potraviny predovšetkým pre osemnásť ranených, ktorých mali. A tiež prosil, aby im poradili cesty. Že je kňazom, prezradil vždy až keď sa lúčili s nejakou ruskou rodinou. To preto, aby nezneužíval náboženstvo. Pri jednej takejto rozlúčke sa spýtal: „Povedzte, ako dokážete nám, Nemcom, preukázať toľko lásky po všetkom tom zlom, čo vám Nemci urobili?“ Matka rodiny s veľkou jednoduchosťou povedala: „Modlíme sa denne, aby nám Boh vrátil našich päť synov, ktorí slúžia v armáde. Ako by sme sa mohli opovážiť takto modliť, keby sme si neuvedomovali, že aj vaše matky a ženy sa takto modlia k tomu istému nebeskému Otcovi ako my?“ (zo spomienok B. Haringa v knihe Pokorný a slobodný)

Nie som si istý, ako bude svet riešiť vojnu proti teror. Stále viac krajín a ľudí v nich si uvedomuje, že sa môžu stať terčom neviditeľného nepriateľa, stále viac ľudí, ktorí pripomínajú Arabov, sa ocitnú v metre, vlaku, autobuse úplne opustenými. A nečudujem sa tomu. Svet akoby sa dostával do nejakej novej fázy dejín. Bežné spôsoby urovnávania konfliktov a bežné spôsoby odpúšťania prestávajú platiť. Iná je istota života a rozvoja, iný je strach, iné je nebezpečenstvo. Povedať si, že len treba opatrnosť a byť pripravený tiež nestačí. Nás sa to zatiaľ najcitlivejšie dotýka pri výbere letných zahraničných pobytov, ale aj to naznačuje, že je to už aj naša téma.

Predstavitelia oficiálneho islamského sveta sa dištancujú a pobúrene hovoria, že sú proti zneužívaniu náboženstva na ubližovanie ľuďom. Modlíme sa k tomu istému Bohu! Ale nejako to nestačí.

Dnes nie len, že sa modlíme k tomu istému Bohu! V našich časoch máme dostupných toľko informácií o iných kultúrach, toľko pozitívnych myšlienok z iných náboženstiev, toľko mysliteľov už vypovedalo dôležité výpovede a poznatky o živote a my ich máme zachytené, toľko výchovných školských programov sa venuje výchove zrelého človeka... že v tomto sme asi najbohatší v dejinách. Ale tiež to nejako nestačí. Akoby bol náš svet chorý na nedostatok poctivosti v tom, čomu sme sa chceli naučiť a čomu sme chceli veriť. Na nedostatok poctivosti v počúvaní i premýšľaní. Či je to na strane moslimov, či kresťanov, či iných náboženstiev, či nezávislých mysliteľov, viac sa stretávame s tým, že veci sa stanú povrchnými, že myšlienky (čo ako sväté) sa nežijú v praxi. Nemusi to byť len vo veľkom svete a vo veľkých svetových ťažkostiach. Môžeme si sem premietnuť nesmierne množstvo žabomyšších vojen, ktoré sa dejú medzi ľuďmi.

Zdá sa, že konflikty – či tie veľké alebo malé – nie sú riešiteľné len tým, že by sme si nadiktovali niekoľko zásad pre ich zvládanie. Nie je to len psychologický problém, ale skôr duchovný – teda o to, ako sme nastavení, kto je pre mňa človek, čo je pre mňa život, čo je pre mňa posvätné a hodnotné...

Pre niekoho sú problémy vo svete a problémy okolo nás výzvou do boja. Pre niekoho môžu byť výzvou na meditáciu, že to všetko asi musíme trochu aj inak.

Ďakujem Bohu, že sa nás problémy veľkého sveta ešte netýkajú bytostne, ale súčasne nám vyprosujem, aby sme sa dokázali z toho čo najviac poučiť, čo najviac sa stali citlivými.

Peter Cibira

sv. Ján Mária Vianney, kňaz

Apoštolát modlitby na mesiac august:

- **Všeobecný:** Aby Svetový deň mládeže oduševnil mladých ľudí a prebudil v nich túžbu stretnúť Krista a nájsť v ňom svojho životného Vodcu.
- **Misijný:** Aby kňazi, rehoľníci a rehoľníčky, seminaristi a laici z misijných krajín, ktorí završujú svoju formáciu v Ríme, prežívali svoj pobyt vo „Večnom meste“ ako čas duchovného obohatenia.
- **Úmysel KBS:** „Kde sú dvaja - traja zidení v mojom mene, ja som medzi nimi.“ Keď sa spoločne rodina modlieva a spoločne pristupuje ku svätému prijímaniu, tam vládne Boží pokoj. Spoločne sa modliedajme, spoločne pristupujme k Sviatosti Oltárnej, budeme mať nebo na zemi.

Cividalský evanjeliár uchováva mená pútnikov z Veľkej Moravy

Mnohí, aj naši pútnici cestou do Ríma sa zastavujú v Aquilei, Prečo? Nielen pre krásu baziliky a okolia, ale aj pre spomienku, že sem prichádzali od konca 8.storočia viaceré slovanské kniežatá so sprievodmi. A čo je veľmi cenné, ich mená sú napísané v tzv. „Cividalskom evanjeliári“, na ktorý chcem aspoň stručne poukázať.

Po Fr.Sasinkovi (v r.1879) aj ďalší bádatelia skúmajú spomínaný evanjeliár. Pôvodný Cividalský evanjeliár z prelomu 6-7. storočia bol uložený v kláštore v Aquilei. Niektoré časti evanjeliára sa dostali do pražskej katedrály, do Benátok a napokon v roku 1409 do Cividale, kde sú podnes uložené - v Archeologickom múzeu.

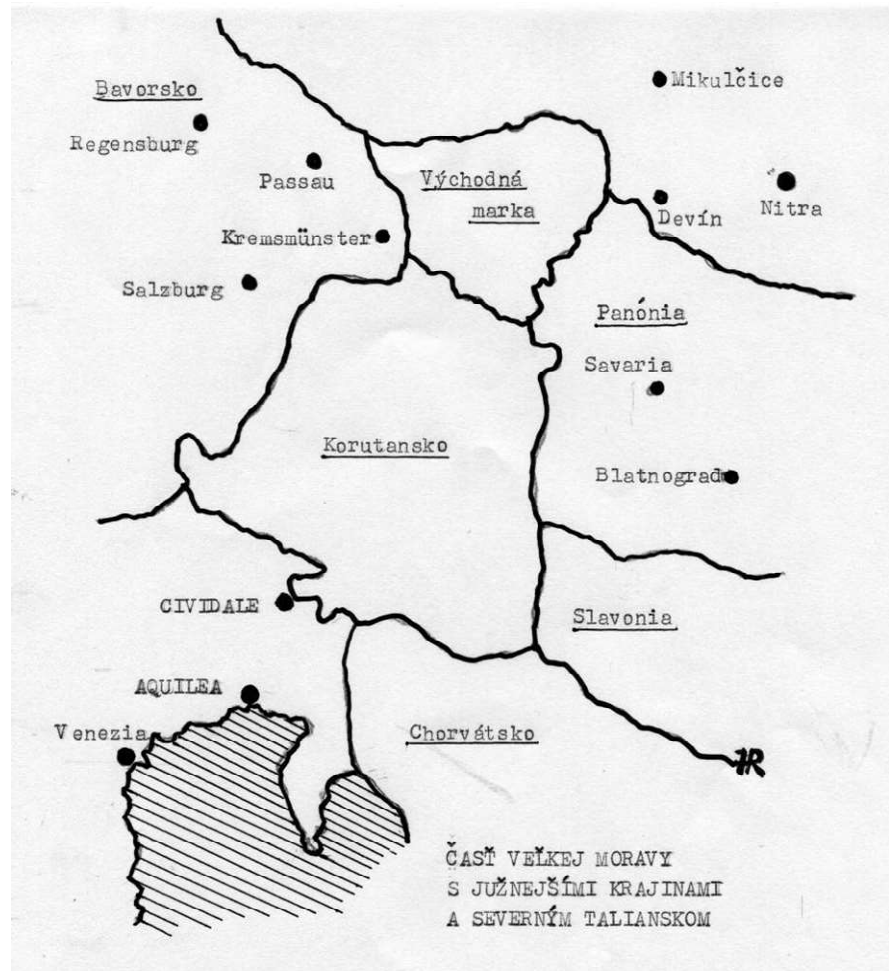
Pútnici idúci do Ríma prechádzali Aquilejou, kde sa zapísali, alebo boli zapísaní na okraje spomínaného Evanjeliára. (pergamenového).

Medzi menami je do tristo mien slovanských, poukazujúcich na pútnikov z Veľkej Moravy.

Nájdeme tu meno kniežat'a Rastislava (Rastisciao), ktorý bol na púti so salzburským arcibiskupom Adalvinom a sedemnástimi veľmožmi niekedy po roku 854. TU nachádzame mená napr.: Nitrabor, Sobina, Trebeňa.

Po roku 850 je dva razy zaznačené meno kniežat'a Svätopluka (Szuentipulc), jeho manželky Svätožizne (Szuentezizna) a tretieho syna Predeslava (Predeslaus).

Ale je tu zapísané aj meno Pribinu (Priuina) a Koceľa (Cozil, Quocill) po dva razy. Tu nájdeme aj ďalšie mená ako Božať, Devodes, Gaštigrad, Jezdimer, Koten, Kovar,

Lala, Lubaň, Miloš, Mstislav, Premil, Sebeňa, Synota, Vokimisl, Žeň a ženské mená Bedoslava, Dobrava, Margareta, Žilica, atď.

Okrem spomínaných sú tu mená dvoch kňazov; Altfrida a Dominika. Z ďalších mien spomenieme ešte Engildea, Dobrodeja, Mirona, Pribigora, Zaduna, Zdislava.

Toto je len stručný pohľad, potvrdzujúci, že aj naši predkovia putovali do Ríma. Sú to cenné pramene k našim národným, ale aj cirkevným dejinám. Treba byť (v dobrom) hrdí na našich veľmožov, ktorí svojimi púťami preukazovali svoju kresťanskú vieru i vernosť k Rímu

H.Radváni

Cyrilo-metodské slávnosti v Stupave

V Stupave sa každoročne koná prehliadka speváckych zborov pri príležitosti osláv príchodu sv. Cyrila a Metoda na naše územie. Hlavným organizátorom je Malokarpatské osvetové stredisko v Modre a Farský úrad v Stupave. Prehliadka sa konala v kostole sv. Štefana a svojim vystúpením sa na nej prezentoval aj Suchovský spevácky

zbor. Po 8 mesiacoch toto vystúpenie s chuťou „oddirigoval“ p. Zefirín Hečko, ktorému to doteraz jeho zdravotný stav nedovoľoval. Počas tohto obdobia nácviky a vystúpenie viedla Ing. Alenka Baranovičová. Obidvom našim dirigentom ďakujeme. Mnohých z nás potešilo, že práve v tento deň mal v kostole primičnú sv.

omšu novokňaz Rastislav Nemeč, ktorý po skončení koncertu všetkým udelil novokňazské požehnanie. A tak sme zo Stupavy po spoločnom posedení odchádzali spokojní na tele, aj na duši.

H.T.

Nádej je ako tichá pieseň, ktorá zaznieva za tmavej noci.

Luise Schäfer

Nádej povzbudzuje k životu a k sľastiu.

Diana.

Nádej je liekom proti nedôvere a pocitu menejcnosti.

Gunther Jerger

Kto je kto?

Osobnosti súčasnej cirkvi

„V spoločenstvách cirkvi v Afrike, na Filipínach i v Brazílii, spolu so svojimi študentmi v Nemecku i v Ríme, všade som zažil toľko povzbudení a lásky, že sa na „korenie a soľ“, o ktorých hovorí cirkev, pozerám ako na korenie života, chrániaceho pred splensnivením.“

Takto zhrnul svoje pocity krátko pred smrťou, od ktorej v júli uplynulo 7 rokov, významný nemecký teológ Bernhard Häring.

Je vôbec možné všetky situácie dnešného zložitého života zaškatuľkovať do tradičnej katolíckej morálky? A ide v kresťanstve predovšetkým o poslušnosť voči príkazom? Takto premýšľal mladý nemecký redemptorista Bernhard, keď sa krátko po skončení druhej svetovej vojny púšťal do vyučovania morálnej teológie a do písania svojej knihy s názvom Zákon Kristov.

V tom čase mal už on sám bohaté skúsenosti s ťažkosťami pri dodržiavaní poslušnosti a tradičnej morálky. Prišiel k nim predovšetkým ako sanitár nemeckého wehrmachtu, s ktorým sa dostal do západného Francúzska, ale aj hlboko do ruského územia na východe. Raz mu napríklad veliteľ pluku prikázal dať zastrelieť Francúzku, od ktorej sa nejaký ľahkomyselný vojak nakazil pohlavnou chorobou. „Mohol som veliteľa upozorniť, že také niečo predsa

nemôže od kňaza očakávať,“ spomína Häring. „Ale potom by tento rozkaz určite dostal niekto iný a vykonal by ho. Tak som prevzal zodpovednosť a povedal som tej žene, že vydávam svoj vlastný život do jej rúk, keby ešte niekedy niekoho nakazila. Dôveroval som – právom – jej uisteniu, že už nikoho nenakazí a že bude pravidelne brať lieky.“

Bolo správne vedome neuposluchnúť príkaz a oklamať nadriadeného? uvažoval Häring. V tomto výnimočnom prípade určite bolo – ale po každej vojne sa toľko vojakov s pokojným svedomím vyhovára na „plnenie rozkazov“ – a svojím spôsobom majú pravdu. V tradičných katechizmoch toho býva vždy viac o poslušnosti než o jej zmysle.

Po vojne sa mladý kandidát kňazstva Bernhard Häring celkom vážne chystal odísť na misie do zámoria. V Európe nakoniec zostal len z poslušnosti voči rádoým predstaviteľným. Jeho sen z mladosti sa mu však nakoniec splnil, hoci inak, ako kedysi očakával. V roli učiteľa teológie cestoval po celom svete.

„Kde máte svoj kufor?“ pýtal sa nedôverčivo mladý africký colník pána profesora pri jeho prvej ceste do Kene, Tanzánie a Ugandy, keď uvidel len ľahkú cestovnú tašku. Netušil, že Häringovo cestovanie „naľahko“ má svoj hlbší zmysel. Chcel vstupovať na africký kontinent bez nemeckých, rímskych či európskych predsudkov, išiel si pre otázky afrických kresťanov a nechcel im priviezť žiadne hotové odpovede.

Ako teológ a citlivý pozorovateľ nemohol Häring nevnímať odlišnosti od nášho spôsobu chápania morálky a náboženstva. Niekedy majú jeho zápisky až charakter anekdoty. Rozpráva napríklad, ako kňaz vyzval svojich afrických farníkov, aby si na Veľkú Noc obliekli do kostola svoje najlepšie šaty. Oni prišli nahí s odôvodnením, že to je odev, ktorý dal Boh človeku v deň stvorenia.

Häringova kniha Zákon Kristov, ktorá v duchu evanjelia kládla dôraz na zmysel príkazov a na lásku k Bohu a človeku, a nie na poslušnosť, bola prelomovou udalosťou v dejinách morálnej teológie. Stala sa jedným z podnetov, ktoré po desiatich rokoch dávali smer II. vatikánskeho koncilu. Profesor Häring sa na ňom aktívne zúčastnil v úlohe teologického poradcu a spoluurčoval jeho líniu.

Samozrejme, že mu jeho snahy okrem svetového uznania priniesli i množstvo konfliktov, predovšetkým s konzervatívnymi kruhmi vlastnej cirkvi. V roku 1975 sa rozhodlo zhromaždenie kardinálov začať proti Bernhardovi Häringovi proces. Hlavným dôvodom obžaloby bolo tvrdenie, že popiera kompetenciu učiteľského úradu v otázkach morálky. Prekrucovanie jeho výpovedí, nepochopenie a tvrdosť sa výrazne podpísali na jeho zdraví. Ochorel na rakovinu hrtanu a musel sa podrobiť niekoľkým ťažkým operáciám.

Ani utrpenie však nič nezmenilo na jeho nesmiernej otvorenosti a láskavosti voči okoliu. „Musím sa vás spýtať, ako môžete pred takou hroznou operáciou celkom žiarit' od šťastia?“ pýtala sa dosť neprofesionálne sestra, ktorá mu prišla dať injekciu. V tom čase bol už nemý, a tak jej napísal: „To je jednoducho milosť. Keby som Bohu stále neďakoval, hneď by sa stratila.“

Neskôr sa Bernhard Häring naučil hovoriť aj bez hlasoviek – na spôsob bruchovravcov. S obdivuhodnou silou, hoci aj s veľkou námahou, ktorú mu hovorenie spôsobovalo, hovoril s ľuďmi, prednášal a šíril skutočne radostnú zvesť. A tak bolo jeho hlas počuť v cirkvi aj naďalej. Predovšetkým vtedy, keď išlo o právo kresťanov na Kristovu slobodu.

Biografické údaje:

10.10.1912 – narodil sa ako jedenáste dieťa v rodine nemeckého roľníka

1934 – vstupuje do kongregácie redemptoristov, pokračuje v štúdiu teológie na nemeckých vysokých školách

1940 – 1945 – je sanitárom v nemeckej armáde

1942 – je ťažko zranený a po skončení vojny opäť učí a báda v odbore morálnej teológie, počas prázdnin cestuje po krajinách Afriky, Ázie a Latinskej Ameriky

1954 – vychádza mu prvé hlavné dielo Zákon Kristov

1962 – 1965 zúčastňuje sa na II. vatikánskom koncile v úlohe experta, ovplyvňuje nauku koncilu

v morálnych a pastoračných otázkach
1977 – prvé priznaky rakoviny hrtanu, začiatok dlhého boja s touto chorobou

1978 – vydáva trojdielnu strhujúcu prácu Slobodní v Kristovi

3.7.1998 – zomiera

(podľa AD 99/6 spracovala A.H.)

Prorokov prenasledovali

„Blažený človek, čo nekráča podľa rady bezbožných a nechodí cestou hriešnikov, ani nevysedáva v kruhu rúhačov, ale v zákone Pánovom má záľubu...“ (Ž 1)

Je to zvláštne. Tak dávno bol napísaný tento žalm a stále je aktuálny. Čo asi znamená nevysedávať v kruhu rúhačov? Nemôžu to byť ľudia, ktorí príliš ľahkovážne používajú slová? Lož, ktorú im niekto predloží šíria bez uváženia ďalej? Premýšľam o tom, že byť kameňovaný slovami davu je vlastne výsada. Všetkých, čo šíрили Božie posolstvo kameňovali, chceli ich zabiť, alebo ich priamo zabili. Dnes je zabíjanie trestné a tak prorokov chcú aspoň ukameňovať slovami. Najmä, ak sú to samé lži a rozširia sa na verejnú mienku.

Veď takto prenasledovali aj Eliáša, Daniela, Jána Krstiteľa a mnohých iných. Sám Ježiš hovorí svojim učeníkom: „Hľa posielam vás ako ovce medzi vlkov.“ (Mt 10,16) O čo viac to platí o dnešnej dobe, keď je prenasledovanie síce skryté, ale o to rafinovanejšie. Ježiš však povzbudzuje: „Nebojte sa ich teda. Lebo nič nie je skryté, čo by sa neodhalilo, a nič utajené, čo by sa neprezvedelo (Mt 10,26). Takže máme šancu, že i lož nakoniec prekryje pravda. Výstraha je však na mieste: „Chráňte sa falošných prorokov. Prichádzajú k vám v ovčom rúchu, ale vnútri sú draví vlci (Mt 7,15). Je preto

veľmi ťažké rozlíšiť pravdu. Ale Boh ju pozná. No platí i výstraha: „Ale pre toho, kto by pohoršil jedného z týchto maličkých, čo vo veria vo mňa, bolo by lepšie, keby mu zavesili mlynský kameň na krk a ponorili ho do morskej hlbiny...“ (Mt 18,6) Neznamená pohoršiť aj to, že sme niekoho urobili horším v očiach iných? Keď aj Ježiša vyhnali z jeho vlastného mesta a nahnevany dav ho hnala, čo čakáme my? „Vstali, vyhnali ho z mesta a viedli ho na zráz vrchu...odtiaľ ho chceli zhodiť. (Lk 4,29) Tesne predtým povedal: „Ani jeden prorok nie je vzácny vo svojej vlasti. (Lk4,24). Dokonca sa na ňom pohoršovali a Ježiš len odpovedal: „Proroka si všade uctia, len nie v jeho vlasti... A nemohol tam urobiť nijaký zázrak... A čudoval sa ich nevere (Mk 6,4-6). Ježiš nám však dáva návod na pokoj proti ohováračom a hriešnikom: „Človeka nemôže poškvrniť nič, čo vchádza doň zvonka, ale čo vychádza z človeka.“ (Mk 7,15). Tak sa netreba báť, ale pokojne žiť pred Božou tvárou, ak viem, že som nespáchal to, čo o mne vravia. „Poznáte ich po ovocí“ (Mt 7, 16), vraví Ježiš. Tak aj my spoznáme nositeľov pravdy podľa ovocia ich života. A tí, ktorí už nevládu čeliť zlým jazykom môže Ježiš upokojiť: „...učte sa odo mňa, lebo ja som tichý a pokorný srdcom a nájdete odpočinok pre svoju dušu.“ (Mt 11,29)

Mgr. Gabriela Spustová

Modlitba

Antoine de Saint-Exupery

Neprosím o zázrak, Pane, ale o silu pre všedný deň. Nauč ma umeniu malých krokov. Učiň ma dôvtipným a vynaliezavým, učiň ma rozvážnym, aby som si vedel správne zadeliť čas. Daruj mi jemný postreh, aby som pochopil, čo je prvoradá a čo druhoradá. Prosim o silu zniesť disciplínu a vo všetkom nájsť mieru, aby som životom iba neklzal, ale aby som si beh dňa rozumne pripravil, aby som si všimol záblesky svetla a výšin a aby som si aspoň občas našiel čas na kultúrne zážitky.

Daj mi poznať, že blúznenie o minulosti ani o budúcnosti ma neposunie ďalej. Pomôž mi, aby som čím skôr robil veci správne a aby som súčasnosť chápal ako to najdôležitejšie. Ochráň ma pred naivnou vierou, že v živote musí všetko prebiehať bez prekážok. Daruj mi jasné poznanie, že ťažkosti, porážky, neúspechy a zvraty sú samozrejým doplnkom života, ktorým rastieme a dozrievame. Pripomeň mi, že srdce je často v rozpore s rozumom. Pošli mi v pravú chvíľu niekoho, kto bude mať odvahu s láskou mi povedať pravdu.

Daj mi denný chlieb pre telo a dušu, prejav tvojej lásky, priateľskú ozvenu a aspoň občas pocít, že ma niekto potrebuje. Viem, že mnohé problémy sa vyriešia sami od seba, daj mi silu, aby som dokázal čakať. Chcel by som teba aj iných nechať prehovoriť. Najdôležitejšie veci si človek nehovorí, oni sú mu povedané. Vieš, ako veľmi potrebujem priateľstvo.

Daj, aby som na tieto najkrásnejšie, najťažšie, najriskynejšie a najjemnejšie veci života dorástol. Obdaruj ma potrebným vnuknutím, aby som v správnom okamihu odovzdal balíček dobra, so slovami alebo bez nich, na správnom mieste.

Ochraňuj ma pred strachom, že by som mohol zmeškať život. Nedávaj mi, čo si prajem, ale čo potrebujem. Nauč ma umeniu postupných krokov.

Malý princ

Sú tomu možno dva týždne, čo mi oči padli na knižku Malý princ. Vtom mi preblesla hlavou otázka, kedy som ju vlastne naposledy čítala? Veru som si ani nespomenula. Zrazu som pocítila túžbu znova ju vziať do rúk a len tak mimovoľne som ju kdesi otvorila. Prečítala som si úryvok na práve otvorenej strane. Boli tam tieto slová:

A vrátil sa k líške.

- Zbohom, povedal.
- Zbohom, - povedala líška. - Tu je moje tajomstvo. Je veľmi jednoduché: dobre vidíme iba srdcom. To hlavné je očíam neviditeľné.
- To hlavné je očíam neviditeľné, - opakoval malý princ, aby si to zapamätal.
- Čas, ktorý si strácal pre svoju ružu, robí tvoju ružu takou dôležitou.
- Čas, ktorý si strácal pre svoju ružu ... - opakoval malý princ, aby si to zapamätal.

V ten deň bola nedeľa. Bolo krásne slnečné popoludnie. Vzala som si Malého princa, posadila som sa v záhrade, vtáčiky štebotali, mačička si pri mne tíško priadla a ja som prečítala celú knižočku. Bolo mi s ňou veľmi dobre. Útla knižka s bohatým obsahom. Dočítala som ju a zostala som zamyslená. V duchu som ďakovala maestrovovi Antoinovi de Saint – Exupérymu, že objavil také krásne a hlboké pravdy a odovzdal nám ich ako posolstvo, ku ktorému sa môžeme stále vracieť. Možno sa viacerým po jej prečítaní popri Pánovi prsteňov, či Harrymu Potterovi otvorí nový rozmer na objavovanie sveta a odkrývanie pravdy o ňom.

A.B.

Naše korene X. - na prelome 18. a 19.st. Revolúcie, vojny, Napoleon, novoty

Udalosti devätnásteho storočia predurčila Francúzska revolúcia. Prepych, v ktorom žil Ľudovít XIV. dostal krajinu, napriek dobrým snahám ministra financií Colberta do krízy absolutizmu. V tom čase vznikol aj myšlienkový smer osvietenstvo (uplatniť rozum pri riešení spravodlivejšieho usporiadania spoločnosti). Ľudovít XIV chce zlepšiť situáciu krajiny zvoľaním generálnych stavov (1789) po viac ako 175 rokoch. Tretí stav (mešťania) hlásajúci nové myšlienky slobody, rovnosti a práva sa po neúspešných hlasovaniach vyhlásil za Národné zhromaždenie. Nepokoje a správa, že kráľ ho chce rozpustiť, vyvolali útok na Bastilu. Udalosti nabrali rýchly spád. Zrušenie feudálnych práv, šľach-tických výsad, Deklarácia ľudských a občianskych práv, ústava (1791). Jakobíni označili kráľa za zradcu, európski kráľi sa pripravujú na vojnu proti Francúzsku. Ľudové povstanie, zosadenie kráľa a vyhlásenie republiky a popravenie kráľa Ľudovíta XVI. (1793). Vodca jakobínov Robespierre sa stáva predsedom konventu a riadi krajinu pomocou strachu a gilotíny. Popravia ho vlastní v roku 1794. Francúzsko bojuje v Taliansku a Rakúsku a vojskám velí generál Napoleon, ktorý neskôr uskutočnil štátny prevrat a v r. 1804 sa vyhlásil za cisára. Uskutočnil mnoho reforiem, dal všetkým ľuďom rovnosť pred zákonom, slobodu vyznania, podporoval súkromné podnikanie, podporoval nové stavby a iné. Vznikol nový sloh - empír (cisársky sloh). Mal v rukách všetku politickú moc a chcel ovládnuť celú Európu. Bojoval s Anglickom. Porazil pri Slavkove Rusko a Rakúsko. Ovládal takmer celú západnú a strednú Európu. V krajinách, ktoré napadol vznikali povstania. Anglicko, ktoré odolávalo chcel zničiť hospodársky. Rusko porušilo hospodársku blokádu Anglicka. No keď ho Napoleon napadol (1812) utrpel mnoho porážok, až napokon pri Waterloo v r. 1815 bol definitívne porazený. Víťazné štáty si napokon vo Viedni Európu prerozdělili. Mnoho štátov Európy sa ocitlo pod vládou Rakúska, z ktorej sa snažili vymaniť. Vznikali povstania v Taliansku (Garibaldi- 1861 Taliansko už samostatné).

Rakúsko bojovalo s Prusmi o nadvládu nad nemeckými štátmi (kancelár Otto von Bismarck r. 1862) - vojna medzi nimi v r. 1866, Prusko zvíťazilo. O samostatnosť bojovali i balkánske štáty - Srbsko (1878), Grécko (1830), Rumunsko (1862), Bulharsko (1885). Stali sa opäť nezávislými od Tureckej nadvlády. V Amerike v tom čase prebiehala vojna za nezávislosť od Anglicka. Podporovali ich Francúzi a Španieli. Nezávislosť vyhlásili v r. 1776 (Jefferson - autor deklarácie), ústava USA v r. 1789, prvý prezident George Washington, neskôr Abrahám Lincoln. Vypukla občianska vojna otrokárského a farmárskeho juhu proti priemyselnému severu (1861-1865). Porážka juhu znamenala zrušenie otroctva.

Situácia v našich krajinách bola ovplyvnená týmito všetkými udalosťami. Rakúsko bojovalo proti Napoleonovi v Taliansku. Napoleon obsadil Viedeň, Bratislavu i Trnavu. Z Viedne utiekla panovnícka rodina a ľudia pred príchodom francúzskej armády ukryvali, čo sa len dalo. Zakopávali to do zeme. Vo Zvončine vraj zakopávali ľudia aj sväté obrazy, lebo mali povesť bezbožníkov. Do vojny s Francúzmi smolenický dekanát poslal v r. 1797 troch husárov (učiteľov), v r. 1800 ďalších troch a tiež v r. 1813. Po bitke pri Slavkove sa František II. musel vzdať titulu cisára. Naším územím znovu prehrmeli všetky vojská. Francúzske i Ruské a samozrejme, vojská náš ľud musel živiť. Obce Trstín, Smolenice, Suchá, Krupá, Dolné Dubové, Boleráz, Šelpice, Bohdanovce, kadiaľ tiahli vojská Francúzov i Rusov, boli vraj dôkladne vyjedené. V každom dome bolo ubytovaných 10-12 vojakov. Cez Suchú vraj v r. 1809 prešlo 17 eskadrónov a v každom dome bolo 50-100 vojakov. Zjedli ovocie i obilie, takže ľudia nemali čo jesť, siahť, ani dať dobytku. Nasledovala veľká draho-ta. Situáciu sťažovali i povodne v povodí Váhu r. 1813. Po porážke Napoleona sa Rakúsko stalo jednou z mocností Európy. Toto obdobie je nazývané aj priemyselnou revolúciou (najskôr v Anglicku). Svetom hýbu mnohé nevídané vynálezy, stroje, továrnska výroba, mechanizácia, tkáčske stroje s vodným pohonom, vynález parného

stroja (1781, James Watt), parníky, železnice, elektrina, spaľovací motor, rádio, telefón, telegraf, röntgen, umelé hmoty, farbivá... Na dediny sa však pokrok dostával oveľa pomalšie, než do miest. Aj Uhorsko bolo plné zmien. Zmeny nastali aj v obliekaní, ktoré sa zjednodušilo, ale aj vzhľade a živote miest s trhmi a remeslami. Búrali sa hradby, budovali obytné štvrte, továrne, železnice, parky, námestia, kaviarne, banky... Na dedinách sa pestovali nové plodiny - d'atelina, zemiaky... Novotou bolo aj hnojenie. Slovensko bolo v tom čase najpriemyselnejšou časťou Uhorska. Juraj Fándly píše knihy na poučenie roľníkov. Snahy o pozdvihnutie národa oslabila cholera v r. 1830 a cholerové povstanie. Zrušilo sa poddanstvo (1848), no v krajine bolo stále dosť biedy hmotnej i duchovnej a silný alkoholizmus. V tomto čase dal Ján Pálffy postaviť (1871-72) na vlastné trovy dnešnú farskú budovu. Z roku 1805 pochádza socha P. Márie a Jána Nepomuckého v dedine. Pred farou stojí cholerový kríž z r. 1866. Vo Zvončine stojí klasicistický kostol sv. Anny z r. 1790. V Košolnej je barokový kostolík Povýšenia sv. kríža z r. 1732. A v r. 1894 kaplnka Svätého kríža na cintoríne. Hoci ľudia veľmi trpeli, náboženský život prekvital a pomáhal ľuďom prežiť všetky ťarchy. Svedčia o tom nielen sochy, kostoly, knihy. Ján Albrecht žiadal v r. 1803 pre našu farnosť zriadiť kaplánsku stanicu. Ako sme už povedali v roku 1801 boli v Suhej i cechy - obuvnícky, kováčsky, hrnčiarsky... Na Slovensku, tak ako v celej Európe sa budí túžba po národnej a jazykovej samostatnosti. Toto obdobie môžeme nazvať Jar národov. Ako každá samostatnosť, aj táto však nepôjde bez zápasu.

Pramene a literatúra v redakcii.

Gabriela Spustová

FARSKÉ OZNAMY

Bohoslužby na august

Sv. omše v týždni

(Rozpis sv.omši je orientačný, rozhodujúce sú farské oznamy)

18.00 - Suchá – utorok - piatok;

17.00 - Košolná - streda; 17.00 - Zvončín – štvrtok

Sv. omše v nedeľu a vo sviatok

5. augusta – 1. piatok v mesiaci

18.00 - Suchá

6. augusta – 1. sobota v mesiaci

7.30 – Suchá

7. augusta – 19. nedeľa v Cezročnom období

18.00 - Košolná, v sobotu večer s platnosťou na nedeľu

7.30 a 10.30 - Suchá; 9.00 – Zvončín

14. augusta – 20. nedeľa v Cezročnom období

18.00 - Zvončín, v sobotu večer s platnosťou na nedeľu

7.30 a 10.30 - Suchá; 9.00 – Košolná

15. augusta – Nanebovzatie Panny Márie

7.30 - Košolná; 17.00 - Zvončín; 18.00 – Suchá

21. augusta – 21. nedeľa v Cezročnom období

18.00 - Košolná, v sobotu večer s platnosťou na nedeľu

7.30 a 10.30 - Suchá; 9.00 – Zvončín

28. augusta – 22. nedeľa v Cezročnom období

18.00 - Zvončín, v sobotu večer s platnosťou na nedeľu

7.30 a 10.30 - Suchá; 9.00 – Košolná

júl v našej farnosti

Zosnulí:

+ 2. 7., Michal Kobetič, Suchá, 81.r.

Sviatosť manželstva uzavreli:

9.7. Martin Sluka a Helena Branišová

Farský mesačník DUCHOVNÉ OZVENY

Vychádza poslednú nedeľu, s dátumom nasl. mesiaca. Vydáva Rímskokatolícka cirkev, farnosť Suchá nad Parnou č. 431, PSČ 919 01, tel: 033 / 558 01 44. Zodpovedný redaktor: Mgr. Peter Cibira, administrátor S povolením Arcibiskupského úradu v Trnave, dňa 3.8.1998, č. 2663/98.

Cena: dobrovoľný príspevok

August 2005 Cezročné obdobie

Po	1	Alfonz Mária de Uguori, biskup, učiteľ Cirkvi
Ut	2	Euzébius Vercellský, biskup (Porciunkula)
St	3	Asprenas, biskup
Št	4	Ján Mária Vianney, kňaz
Pi	5	Výročie posv.Hlavnej mariánskej baziliky v Ríme
So	6	Premenenie Pána
Ne	7	19. nedeľa v cezročnom období
Po	8	Dominik, kňaz
Ut	9	Terézia Benedikta z Kríža, rehoľn., mučenica
St	10	Vavrinec, diakon, mučeník
Št	11	Klára, panna
Pi	12	Jana Františka de Chantal, rehoľníčka
So	13	Poncián, pápež a Hypolit, kňaz, mučeníci
Ne	14	20. nedeľa v cezročnom období
Po	15	Nanebovzatie Panny Márie
Ut	16	Štefan Uhorský
St	17	Hyacint
Št	18	Helena
Pi	19	Ján Eudes, kňaz
So	20	Bernard, opát, učiteľ Cirkvi
Ne	21	21. nedeľa v cezročnom období
Po	22	Panna Mária Kráľovná
Ut	23	Ružena Limská, panna
St	24	Bartolomej, apoštol
Št	25	Ľudovít, kráľ
Pi	26	Anastáz, patrón hercov
So	27	Monika
Ne	28	22. nedeľa v cezročnom období
Po	29	mučenícka smrť Jána Krstiteľa
Ut	30	Erik, kráľ
St	31	Rajmund, rehoľník

Výročia,

významné cirkevné akcie

6.8.

výročie smrti pápeža Pavla VI. (1978)

24.8.

biskupská vysviacka

Ján Chryzostom kardinál Korec, SJ,
diecézny biskup (1951), Nitra

25.8.

sviatok blahorečeného mučeníka rehoľného
kňaza Metoda Dominika Trčku

30.8

výročie posviacky katedrálneho chrámu v Trnave